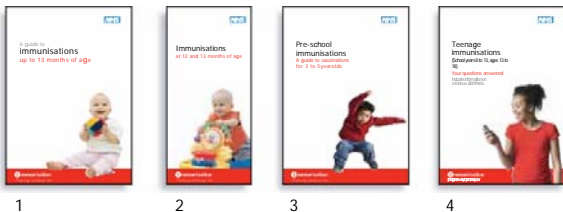

Príručka
očkovania
do 13. mesiaca veku dieťaťa

Kompletný štandardný očkovací program dieťaťa

V týchto brožúrach sú podrobne uvedené všetky očkovania podávané v prvých 18 rokoch života dieťaťa.

1 Príručka očkovania do 13. mesiaca veku dieťaťa

Zahŕňa všetky očkovania do 13. mesiaca veku dieťaťa, avšak podrobne sa venuje očkovaniam v 2., 3. a 4. mesiaci.

2 Sériu očkovaní v 12. a 13. mesiaci veku dieťaťa

Brožúra vás upozorní na termíny zaočkovania v 12. a 13. mesiaci veku dieťaťa.

3 Predškolské očkovanie – príručka očkovania dieťaťa vo veku od 3 do 5 rokov

Podrobne sa venuje očkovaniam dieťaťa vo veku od 3 do 5 rokov pred zahájením školskej dochádzky.

4 Očkovanie dospelých – odpovede na vaše otázky

Venuje sa očkovaniam dospelých vo veku 13 - 18 rokov.

Kompletný očkovací program je podrobne rozpísaný na zadnej strane obálky tejto brožúry.

Kópie týchto brožúr sú dostupné na vašej klinike alebo v ordinácii vášho lekára. Tiež pozri www.immunisation.nhs.uk

Obsah

4 Sériá očkování do 13. mesiaca veku dieťaťa

6 Bežné otázky na tému očkovanie

17 Očkovací program dieťaťa

18 Sériá očkování v 2., 3. a 4. mesiaci veku dieťaťa

18 Vakcína DTaP/IPV/Hib

22 Pneumokoková vakcína (PCV)

23 Vakcína MenC

24 Sériá očkování v 12. a 13. mesiaci veku dieťaťa

24 Vakcína Hib/MenC

25 Vakcína MMR

30 Pneumokoková vakcína (PCV)

31 Ostatné vakcíny a očkovania

32 Vakcína BCG

33 Vakcína Hepatitis B

35 Meningitída a septikémia

39 Cestovanie s dieťaťom

42 Glosár odborných výrazov

Zadná strana

Očkovací program dieťaťa – prehľadná referenčná príručka očkovania vášho dieťaťa.

Séria očkovaní do 13. mesiaca veku dieťaťa

Aké očkovanie čaká bábätko v 2., 3. a 4. mesiaci?

V 2. mesiaci bude vaše bábätko zaočkované proti ochoreniam:

- diftéria (záškrt), tetanus, pertusis (čierny kašeľ), detská obrna, *Haemophilus influenzae* typu b (Hib) a pneumokoková infekcia.

V 3. mesiaci bude vaše bábätko zaočkované proti ochoreniam:

- diftéria (záškrt), tetanus, pertusis (čierny kašeľ), detská obrna, *Haemophilus influenzae* typu b (Hib) a meningitída C (meningokoková infekcia).

V 4. mesiaci bude vaše bábätko zaočkované proti ochoreniam:

- diftéria (záškrt), tetanus, pertusis (čierny kašeľ), detská obrna, *Haemophilus influenzae* typu b (Hib), pneumokoková infekcia a meningitída C.

Aké očkovanie čaká bábätko v 12. a 13. mesiaci?

V 12. mesiaci bude vaše bábätko zaočkované proti ochoreniam:

- *Haemophilus influenzae* typu b (Hib) a meningitída C.

V 13. mesiaci bude vaše bábätko zaočkované proti ochoreniam:

- osýpky, mumps (zápal príušnic), rubeola a pneumokoková infekcia.

„Dva zásahy do
verejného zdravia,
čistá voda a vakcíny,
mali najväčší dopad
na zdravie celého sveta.“

Svetová zdravotnícka organizácia

Bežné otázky na tému očkovanie

Čo je to očkovanie?

Očkovanie je spôsob ochrany pred vážnymi ochoreniami. Ak sme už raz zaočkovaní, náš organizmus bude schopný lepšie bojovať proti ochoreniam, s ktorými príde do styku.

Ako funguje vakcína?

Vakcíny obsahujú čiastočky baktérií alebo vírusov, ktoré vyvolávajú isté ochorenie, alebo malé množstvo chemických látok vytváraných baktériami. Vakcíny fungujú tak, že nútia imunitný systém produkovať v tele protilátky (látky odolné voči infekciám a ochoreniam). Ak sa dieťa dostane do styku s infekciou, protilátky ju zaregistrujú a pripraví sa na ochranu jeho organizmu. Keďže používanie vakcín zaznamenalo v Spojenom kráľovstve úspech, ochorenia, ako napríklad diftéria, už takmer úplne vymizli.

Niektoré ochorenia môžu spôsobiť smrť alebo trvalo poškodiť zdravie dieťaťa. Vďaka očkovaniu je imunitný systém dieťaťa pripravený odolávať týmto ochoreniami, ako náhle s nimi príde do styku.

Kedy musím dať svoje bábätko zaočkovať?

Dôležité je, aby bolo vaše bábätko zaočkované v správnom veku – prvé očkovanie sa podáva v 2. mesiaci jeho života. Ďalšie očkovacie dávky sa podávajú v treťom a štvrtom mesiaci veku dieťaťa. Ostatné vakcíny sa podávajú v zhruba 12. a 13. mesiaci, potom vo veku od 3. a 5. rokov (pred zahájením školskej dochádzky), a vo veku dospelovania (pozri tabuľku na zadnej strane obalu tejto brožúry).

Prečo musia byť bábätká tak skoro zaočkované?

Spomínané ochorenia môžu vážne ovplyvniť zdravie novorodencov. Z toho dôvodu treba začať s ich ochranou čím skôr, a tak znížiť riziko nákazy takýmto ochorením.

Prečo musí bábätko dostať viac ako jednu dávku vakcíny?

Väčšinu vakcín je potrebné podávať viackrát, aby bol imunitný systém dieťaťa dostatočne pripravený. Napríklad, tieto tri dávky vakcíny DTaP/IPV/Hib sú potrebné k zabezpečeniu ochrany bábätiak. Doplnujúce dávky sa podávajú neskôr, čím sa zabezpečí dlhšie trvajúca ochrana.

Ako sa dozviem, kedy musím ísť s bábätkom na očkovanie?

Váš lekár alebo pracovník kliniky vám zašle presný termín, v ktorom je potrebné prísť s bábätkom na očkovanie. Vo väčšine ordinácií a zdravotných centrách sú zriadené špeciálne očkovacie kliniky alebo kliniky pre bábätká. Ak sa nemôžete dostať na očkovanie v predvolanom termíne, dohodnite si iný termín. Deťom sú všetky očkovania poskytované zdarma.

Čo sa deje počas očkovania?

Lekár alebo sestrička vám vysvetlia, ako bude očkovanie prebiehať, a zodpovie vaše prípadné otázky. Vakcína sa vpichuje do svaly na stehne dieťaťa.

Čo ak zmeškám termín očkovania?

V prípade, že termín očkovania zmeškáte, alebo pridete príliš neskoro, dohodnite si nový termín. V očkovačom pláne môžete pokračovať normálne od poslednej dávky bez toho, aby ste museli začínať úplne odznova.

Ak niektoré choroby z tejto krajiny zmizli, prečo sa musíme dávať stále proti nim zaočkovať?

Zvýšením očkovacích dávok sa podarilo tieto ochorenia udržať v Spojenom kráľovstve na uzde. V rámci celého sveta umiera na infekčné ochorenia viac ako 15 miliónov ľudí ročne. Viac ako polovicu z tohto počtu tvoria deti do 5 rokov. Väčšine týchto úmrtí by sa dalo očkovaním predísť. Keďže čoraz viac ľudí cestuje do zahraničia a rovnako viac ľudí prichádza aj do našej krajiny, hrozí možnosť prenosu týchto ochorení do Spojeného kráľovstva. Ochorenia sa môžu preniesť na ľudí, ktorí proti nim neboli zaočkovaní, čím sa nezaočkované dieťa stáva ohrozenejším. Očkovanie nechráni len vaše dieťa, ale rovnako pomáha chrániť aj vašu rodinu a celú komunitu, obzvlášť tie deti, ktoré nemôžu byť z istých zdravotných dôvodov zaočkované. (podrobnejšie na str. 13)

Pamätajte si, že na očkovanie nie je nikdy príliš neskoro. Aj keby vaše dieťa očkovanie nestihlo a je staršie ako sa pre dané očkovanie odporúča, poraďte sa s vaším lekárom, praktickou sestrou alebo zdravotníkom a dohodnite si termín zaočkovania.

Ako vieme, že sú vakcíny bezpečné?

Všetky lieky (vrátane vakcín) sa pred vydaním povolenia k používaniu riadne testujú za účelom zhodnotenia ich bezpečnosti a účinku. Po vydaní povolenia k používaniu vakcín sa ich bezpečnosť naďalej monitoruje. Akékoľvek nezvyčajné vedľajšie účinky, ktoré sa prejavujú, je možné ďalej hodnotiť. Všetky lieky môžu spôsobovať vedľajšie účinky, ale vakcíny patria medzi tie najbezpečnejšie. Výskumy z celého sveta preukázali, že očkovanie je najbezpečnejší spôsob ochrany zdravia dieťaťa.

Mám obavy, že moje bábätko bude po vpichnutí vakcíny rozrušené.

Vaše bábätko bude asi niekoľko minút plakať, ale zvyčajne sa upokojí tíšením v náručí.

Prejavia sa u môjho bábätka vedľajšie účinky vakcíny?

U niektorých bábätiek sa môžu prejavíť vedľajšie účinky.

Možné prejavy:

- sčervenanie, opuch alebo bolesť v oblasti vpichu (postupne ustupujú až sami zmiznú)
- mierne podráždenie a nevoľnosť,
- zvýšená teplota (horúčka). (tiež pozri str. 21.)

Čo je to horúčka?

Horúčka je teplota nad 37,5 °C. Horúčky nie sú v detskom veku ničím neobvyklým, ale zvyčajne bývajú mierne. Ak má dieťa na dotyk horúcu tváričku a červenú alebo rozpálenú, zrejme má horúčku. Teplotu skontrolujte teplomerom.

Ako znížiť teplotu

Dieťa udržiajte v chlade:

- uistite sa, že nemá na sebe príliš veľa vrstiev oblečenia alebo prikrývk
- zabezpečte mu dostatočný prísun chladených nápojov.

Skúste znížiť horúčku podaním jednej dávky detského paracetamolu alebo tekutého ibuprofenu. Pozorne si prečítajte pokyny uvedené na obale. Možno budete musieť dávku po štyroch až šiestich hodinách zopakovať.

Pamätajte si, že deti do 16 rokov nesmú užívať lieky s obsahom aspirínu.

Ak máte nejaké obavy, dôverujte vždy svojmu inštinktu. Porozprávajte sa s vaším lekárom alebo zavolajte priamo na linku **NHS 0845 4647**.

Privolajte pomoc lekára, ako náhle má vaše dieťa:

- teplotu 39 °C alebo vyššiu, alebo
- kŕče.

Ak je ordinácia zatvorená a nie je možné sa spojiť s vaším lekárom, dôverujte svojmu inštinktu a choďte s dieťaťom na pohotovosť do najbližšej nemocnice.

Bojím sa, aby moje dieťa nedostalo alergiu. Môže dostať vakcínu?

Áno. Astma, ekzém, senná nádcha, neznášanlivosť potravy a alergie nebránia vášmu dieťaťu v tom, aby bolo zaočkované v rámci očkovacieho programu dieťaťa. Akékoľvek otázky riešte so svojim lekárom, praktickou sestrou alebo zdravotníkom.

Sú niektoré bábätká alergické na vakcíny?

Veľmi zriedkavo reagujú deti na vakcínu alergicky hneď po zaočkovaní. Táto reakcia sa môže prejaviť sčervenáním alebo svrbením v mieste vpichu alebo celého tela. Lekár alebo sestra vie, čo v danom prípade robiť. Neznamená to, že vaše dieťa už nemôže byť nikdy viac zaočkované.

Oveľa zriedkavejšie sa prejavuje veľmi vážna reakcia organizmu dieťaťa na vakcínu, kedy sa v priebehu pár minút od vpichu objavia ťažkosti s dýchaním a dieťa môže skolabovať. Ide o anafylaktickú reakciu. Posledná štúdia ukázala, že na milión očkovaní pripadá jedna anafylaktická reakcia. Pracovníci, ktorí vakcíny vpichujú, sú pre prípady anafylaktickej reakcie školení, a deti sú po ošetrení opäť úplne v poriadku.

Anafylaktická reakcia je vážna a okamžitá alergická reakcia, ktorá si vyžaduje nevyhnutné lekárske ošetrenie.

Obsahujú tieto detské vakcíny thiomersal?

Žiadna z bežných vakcín uvedených v tejto brožúre neobsahuje thiomersal.

Existuje nejaký dôvod, prečo by moje bábätko nemalo byť zaočkované?

Existuje veľmi malo dôvodov, prečo by bábätká nemali byť zaočkované. Vakcína by sa nemala vpichovať bábätkám, u ktorých sa:

- pri predchádzajúcej dávke vakcíny prejavila anafylaktická reakcia, alebo
- prejavila anafylaktická reakcia na neomycín, streptomycín alebo polymyxín B (antibiotiká, ktoré môžu byť do vakcíny pridané vo veľmi malom množstve).

Deťom, ktoré sú "imunosupresívne" by sa vo všeobecnosti nemali podávať živé vakcíny. Imunosupresívne deti sú tie,:

- ktorých imunitný systém nefunguje normálne, pretože podstupujú liečbu vážneho zdravotného stavu ako napríklad transplantácia alebo rakovina, alebo
- ktoré majú iný problém imunitného systému, ako je napríklad vážna primárna imunodeficiencia. (Primárne imunodeficiencie sú veľmi vzácne ochorenia, ktoré znamenajú oveľa väčšiu pravdepodobnosť nákazy infekciou. Zvyčajne ich spôsobujú chybné gény a dajú sa diagnostikovať krátko po narodení dieťaťa.)

Ak sa to týka aj vášho dieťaťa, pred očkovaním to oznámte lekárovi, praktickej sestre alebo zdravotníkovi. Tí sa s odborným špecialistom poradia vo veci použitia živých vakcín, ako sú MMR a BCG. Neexistujú už žiadne ďalšie dôvody, prečo by nemali byť vakcíny používané.

Čo ak je moje dieťa v deň termínu očkovania choré?

Ak ide o chorobu bez teploty, ako je prechladnutie, dieťa by malo ísť na očkovanie normálne. Ak jeho chorobu sprevádza horúčka, očkovanie presuňte na iný termín, až keď bude dieťa zdravé. Je to preto, aby sa horúčka nepripisovala vakcíne, alebo aby vakcína nespôsobilala ďalšie zvýšenie teploty.

Ak vaše dieťa:

- trpí poruchou krvácania (napríklad hemofiliou – poruchou zrážania krvi), alebo
- malo kŕče, ktoré nesúviseli s horúčkou,

poradte sa so svojim lekárom, praktickou sestrou alebo zdravotníkom skôr, ako dáte dieťa zaočkovať.

Čo sú to kŕče?

Ide vlastne o kŕčové záchvaty. Niektoré súvisia s horúčkou, a niektoré nie. Kŕčové záchvaty súvisiace s horúčkou (tiež nazývané febrilné kŕčové záchvaty) sú vzácne v prvých šiestich mesiacoch veku dieťaťa a najčastejšie sa vyskytujú vo veku dvoch rokov. Po tomto veku sa vyskytujú čoraz menej a po piatom roku len veľmi zriedkavo. Väčšina detí sa po febrilnom kŕčovom záchvate úplne zotaví. Keď v krátkom čase po zaočkovaní dostane dieťa záchvat, je dosť možné, že to nespôsobilala vakcína alebo horúčka. Príčinou mohol byť východiskový zdravotný stav. Spojte sa s lekárom, ak vaše dieťa dostalo po zaočkovaní kŕče. Ten vám môže odporučiť odborníka, ktorý vám poradí v ďalšom vyšetrení a prípadnom očkovaní.

Ak je ordinácia zatvorená a nie je možné sa spojiť s vaším lekárom, ihneď choďte s dieťaťom na pohotovosť do najbližšej nemocnice.

Mám predčasne narodené dieťa. Kedy by mali byť predčasne narodené deti očkované?

Predčasne narodené deti môžu byť oveľa náchylnejšie na infekcie. Musia byť zaočkované podľa odporúčaného očkovacieho plánu v druhom mesiaci veku bez ohľadu na to, ako predčasne sa narodili.

Musí byť moje dieťa zaočkované?

V Spojenom kráľovstve sa môžu rodičia o očkovaní svojho dieťaťa slobodne rozhodnúť. Očkovanie sa odporúča z dôvodu ochrany bábätká pred vážnymi ochoreniami, z ktorých väčšina spôsobuje smrť. V súčasnosti je veľa detí na celom svete bežne chránených vakcínami. Vďaka očkovaniu môžu niektoré vážne ochorenia zo sveta čoskoro zmiznúť.

Po akom čase od zaočkovania môžem ísť s dieťaťom na plaváreň?

Napriek zaužívanému názoru môžete ísť s dieťaťom na plaváreň kedykoľvek pred alebo po zaočkovaní.

Existujú iné spôsoby imunizácie bábätko?

Neexistuje žiadny dokázaný a účinný spôsob imunizácie vášho dieťaťa. Homeopatická fakulta (registrovaná organizácia pre lekárov kvalifikovaných v homeopatike) sleduje smernice Ministerstva zdravotníctva a radí rodičom, aby dali svoje deti zaočkovať štandardnými vakcínami, iba ak by tomu bránili isté zdravotné dôvody. Viac informácií nájdete na webovej stránke www.trusthomeopathy.org.

Prečo sa očkovací program z času na čas mení?

Očkovacie programy sa pravidelne posudzujú s cieľom zaistiť ochranu detí pred odvrátiteľnými ochoreniami. Ak sa objavia nové vakcíny, alebo výskum preukáže, že podávanie už existujúcich vakcín v iných obdobiach zvyšuje ochranu zdravia, program sa podľa toho zmení. Posledné zmeny v programe pre Spojené kráľovstvo:

- uvedenie novej pneumokokovej vakcíny (PCV) v druhom a štvrtom mesiaci s doplňujúcou dávkou v 13. mesiaci
- zmena termínu očkovania vakcínou MenC vrátane doplňujúcej dávky v 12. mesiaci
- prídanie doplňujúcej dávky vakcíny Hib v 12. mesiaci.

Očkovací program dieťaťa

Očkovací program dieťaťa

Dieťa je očkované vo veku druhého, tretieho a štvrtého mesiaca s ďalšími plánovanými dávkami v 12. a 13. mesiaci.

Séria očkovaní vo veku druhého, tretieho a štvrtého mesiaca

V prvých štyroch mesiacoch svojho veku budú bábätku vpichneté vakcíny DTaP/IPV/Hib, MenC a PCV – pozri tabuľku na str. 19. Vakcíny, ako aj ochorenia, pred ktorými zabezpečujú ochranu, sú popísané nižšie.

Vakcína DTaP/IPV/Hib

Vaše bábätko musí byť zaočkované vakcínou DTaP/IPV/Hib vo veku druhého, tretieho a štvrtého mesiaca.

Vakcína DTaP/IPV/Hib chráni pred piatimi rôznymi ochoreniami - diftéria, tetanus, pertusis (čierny kašeľ), detská obrna a *Haemophilus influenzae* typu b (Hib). Vaše dieťa by malo dostať doplňujúcu dávku vakcíny (v kombinácii s vakcínou MenC) v 12. mesiaci; doplňujúce dávky proti diftérii, tetanu, čiernemu kašľu a detskej obrne sa vpichujú pred zahájením školskej dochádzky; ďalšie doplňujúce dávky proti tetanu, diftérii a detskej obrne sa vpichujú medzi 13. a 18. rokom.

Aký je účinok vakcíny DTaP/IPV/Hib?

Výskumy ukázali, že vakcína DTaP/IPV/Hib veľmi účinne chráni vaše dieťa pred týmito piatimi vážnym ochoreniami. Ďalšie dávky sú potrebné k zvýšeniu ochrany počas dospievania dieťaťa.

Základný štandardný očkovací program bábätiiek vo veku druhého, tretieho a štvrtého mesiaca

Každá vakcína sa podáva jedným vpichnutím do svalu na stehne dieťaťa.

Očkovat' vo veku	Ochrana pred ochoreniami	Podaná vakcína
Dva mesiace	Diftéria, tetanus, pertusis, detská obrna, <i>Haemophilus influenzae</i> typu b (Hib) a pneumokoková infekcia.	DTaP/IPV/Hib a PCV
Tri mesiace	Diftéria, tetanus, pertusis, detská obrna, <i>Haemophilus influenzae</i> typu b (Hib) a meningitída C.	DTaP/IPV/Hib a MenC
Štyri mesiace	Diftéria, tetanus, pertusis, detská obrna, <i>Haemophilus influenzae</i> typu b (Hib), meningitída C a pneumokoková infekcia	DTaP/IPV/Hib, MenC a PCV

Čo je to diftéria?

Diftéria je vážne ochorenie, ktoré sa zvyčajne prejavuje bolesťou hrdla a môže rýchlo prejsť k ťažkostiam s dýchaním. Môže poškodiť srdce a nervový systém a vo veľmi vážnych prípadoch spôsobiť smrť. Pred uvedením vakcíny v Spojenom kráľovstve sa ročne vyskytlo až 70 000 prípadov diftérie, z toho 5 000 smrteľných.

Čo je to tetanus?

Tetanus je ochorenie, ktoré vplyva na nervový systém a môže viesť k ťažkostiam s dýchaním, dokonca spôsobiť smrť. Ochorenie vyvolávajú zárodky vyskytujúce sa v pôde a hnojive, ktoré sa do tela dostávajú cez otvorené rany alebo popáleniny. Tetanus sa z človeka na človeka neprenáša.

Čo je to pertusis (čierny kašeľ)?

Čierny kašeľ je ochorenie, ktoré môže vyvolať dlhé a dusivé záchvaty kašľa vedúce k ťažkostiam s dýchaním. Čierny kašeľ môže trvať až 10 týždňov. Bábätká do veku jedného roka sú na čierny kašeľ náchylné najviac. U týchto bábätiok je ochorenie veľmi vážne a môže spôsobiť smrť. U starších detí sa nezvykne tak vážne prejavovať. Pred uvedením vakcíny v Spojenom kráľovstve bol priemerný ročný počet prípadov čierneho kašľa 120 000, a 92 detí zomrelo rok pred jej uvedením.

Čo je to detská obrna?

Detská obrna je vírus, ktorý napáda nervový systém a môže viesť k trvalému ochrnutiu svalov. Ak ochorenie postihne hrudné svaly alebo mozog, môže spôsobiť smrť. Pred uvedením vakcíny bolo v Spojenom kráľovstve v epidemickom roku zaznamenaných 8000 prípadov detskej obrny. Vďaka neustálemu úspešnému očkovaniu proti detskej obrne sa za posledných 20 rokov neobjavil v Spojenom kráľovstve žiadny prípad detskej obrny (posledný prípad bol zaznamenaný v r. 1984).

Čo je to Hib?

Hib je infekcia spôsobená baktériou *Haemophilus influenzae* typu b. Môže viesť k mnohým závažným ochoreniam ako je otrava krvi (sepsis), pneumónia a meningitída. Vakcína Hib chráni bábätká len proti typu meningitídy spôsobenej baktériou *Haemophilus influenzae* typu b – vakcína nechráni pred žiadnym iným typom meningitídy. Tieto ochorenia sa môžu skončiť smrťou, ak nie sú okamžite liečené. Pred uvedením vakcíny Hib sa u malých detí ročne objavovalo zhruba 800 prípadov tejto nákazy.

Existujú špeciálne typy meningitídy vyvolávané baktériou a vírusom (pozri časť o meningitíde a septikémii).

Po zaočkovaní vakcínou DTaP/IPV/Hib

U vášho dieťaťa sa môžu prejavíť niektoré z nasledujúcich vedľajších účinkov, ktoré sú zvyčajne mierne.

- Je celkom normálne, že sa u vášho dieťaťa bude asi 48 hodín po vpichnutí injekcie prejavovať nevoľnosť.
- **Bábätko môže mať mierne zvýšenú teplotu (pozri str. 10).**
- V mieste vpichu si možno všimnete hrbolček. Táto reakcia môže trvať aj niekoľko týždňov, ale postupne sa stratí.

Ak sa domnievate, že vakcína DTaP/IPV/Hib vyvolala u vášho bábätka ešte inú reakciu a máte obavy, porozprávajte sa so svojim lekárom, praktickou sestrou alebo zdravotníkom.

Rodičia a opatrovníci môžu oznámiť podozrenie na vedľajšie účinky vakcíny a liekov prostredníctvom Yellow Card Scheme. Môžete tak urobiť aj online na webovej stránke www.yellowcard.gov.uk, alebo zavolať na bezplatnú horúcu linku Yellow Card 0808 100 3352 (od pondelka do piatka medzi 10.00 a 14.00).

Pneumokoková vakcína (PCV)

Vaše bábätko musí byť zaočkované vakcínou PCV vo veku druhého a štvrtého mesiaca.

Čo je to pneumokoková infekcia?

Pneumokoková infekcia je najbežnejšou príčinou meningitídy, ale rovnako spôsobuje aj zápal stredného ucha (otitis media), pneumóniu a niektoré vážne ochorenia.

PCV chráni pred najbežnejšími príčinami meningitídy, ako aj pred inými ochoreniami, ako je veľmi vážny zápal stredného ucha (otitis media) a pneumónia spôsobená pneumokokovou baktériou. Táto vakcína nechráni pred všetkými typmi pneumokokovej infekcie a nechráni pred meningitídou spôsobenou inou baktériou alebo vírusom (pozri časť meningitída a septikémia na str. 35).

Po zaočkovaní vakcínou PCV

U jedného až dvoch z 10 zaočkovaných bábätiak sa môže objaviť opuch, sčervenanie, alebo bolesť v mieste vpichu, alebo mierne zvýšená teplota (pozri tiež str. 10 a 21).

Vakcína MenC

Vaše bábätko by malo byť zaočkované vakcínou MenC vo veku tretieho a štvrtého mesiaca.

Táto vakcína chráni pred meningitídou a septikémiou (otrava krvi), ktoré spôsobuje baktéria z „meningokokovej skupiny C“. Pred uvedením vakcíny bolo ročne zaznamenaných 1500 prípadov ochorenia a 150 úmrtí. Vakcína MenC nechráni pred meningitídou spôsobenou inou baktériou alebo vírusom (pozri str. 35).

Aký je účinok vakcíny MenC?

Od uvedenia vakcíny klesol počet bábätiek s ochorením meningitídy C mladších ako jeden rok o 95%. Doplňujúca dávka vakcíny MenC vo veku dvoch rokov zabezpečuje dlhšie trvajúcu ochranu.

Meningitída ako aj septikémia sú veľmi vážne ochorenia. Na str. 35 sú bližšie rozpísané príznaky týchto ochorení a rady, ako v prípade ochorenia postupovať.

Po zaočkovaní vakcínou MenC

U vášho bábätka sa môže objaviť sčervenanie, opuch alebo bolesť v oblasti vpichu. Asi polovica zaočkovaných bábätiek sa môže cítiť podráždené a zhruba u každého 20. bábätka sa môže objaviť mierne zvýšená teplota (pozri tiež str. 10 a 21).

Séria očkovaní vo veku 12. a 13. mesiaca

V 12. mesiaci dostane vaše dieťa dávku kombinovanej vakcíny Hib/MenC, čím sa zvýši jeho ochrana pred *Haemophilus influenzae* typu b (Hib) a meningokokovými infekciami C. Táto doplňujúca dávka ochráni vaše dieťa v rannom detstve. V 13. mesiaci dostane vaše dieťa svoju prvú dávku vakcíny MMR, ktorá ho ochráni pred osýpkami, mumpsom a rubeolou, a doplňujúcu dávku PCV k dosiahnutiu dlhšie trvajúcej ochrany pred pneumokokovými infekciami, ako sú meningitída, pneumónia a otitis media – pozri tabuľku na str. 25.

Vaše dieťa bude potrebovať druhú dávku vakcíny MMR pred zahájením školskej dochádzky.

Základný štandardný očkovací program bábätiak vo veku 12. a 13. mesiaca

Každá vakcína sa podáva jedným vpichom do svalu na stehne alebo hornej končatine dieťaťa.

Vakcína Hib/MenC

Vaše dieťa musí byť zaočkované doplňujúcou dávkou vakcíny Hib/MenC vo veku 12 mesiacov.

Táto doplňujúca dávka poskytuje dlhšie trvajúcu ochranu pred meningitídou a septikémiou.

Po zaočkovaní doplňujúcou dávkou Hib/MenC

U vášho bábätko sa môže objaviť sčervenanie, opuch alebo bolesť v oblasti vpichu. Asi polovica zaočkovaných bábätiak sa môže cítiť podráždené a zhruba u každého 10. bábätko sa môže objaviť mierne zvýšená teplota (pozri tiež str. 10 a 21).

Očkovat' vo veku	Ochrana pred ochoreniami	Podaná vakcína
Okolo 12. mesiaca	<i>Haemophilus influenzae</i> typu b (Hib) meningokokové infekcie C	Dopl. dávka HIB/MenC
Okolo 13. mesiaca	Osýpky, mumps, rubeola a pneumokokové infekcie	MMR a dopl. dávka PCV

Vakcína MMR

V zhruba 13. mesiaci musí vaše dieťa dostať prvú dávku vakcíny MMR.

MMR chráni pred osýpkami, mumpsom a rubeolou (ružienka).

Čo je to vakcína MMR?

Vakcína MMR obsahuje oslabené verzie živých vírusov osýpok, mumpsu a rubeoly. Vďaka oslabeniu vírusov vo vakcíne nemôžu zaočkovaní ľudia nakaziť ostatných.

Ako a kedy sa vakcína vpichuje?

Vakcína sa vpichuje do svalu na stehne alebo hornej končatine dieťaťa. Vpichuje sa v zhruba 13. mesiaci veku dieťaťa po zániku imunity, ktorú získalo od svojej matky. Dieťa by malo dostať ďalšiu dávku vo veku troch a piatich rokov.

Aký je účinok vakcíny MMR?

Od uvedenia vakcíny v Spojenom kráľovstve v r. 1988, vakcína MMR takmer úplne vyhladila u malých detí tri ochorenia (osýpky, mumps, rubeola).

Čo sú to osýpky?

Osýpky spôsobuje veľmi nákazlivý vírus. Takmer každý, kto sa ním nakazí, bude mať vysokú horúčku, sčervenajúcu pokožku a bude pociťovať nevoľnosť. Deti musia často ležať v posteli zhruba päť dní a liečiť sa doma asi 10 dní. Dospelí zvyknú byť chorí dlhšie. Nie je možné povedať, na koho budú mať osýpky vážny dopad. Komplikácie spojené s osýpkami sa prejavujú u každého pätnásteho dieťaťa. Medzi komplikácie patria zápaly priedušiek, kŕče, encefalitída (infekcia mozgu) a poškodenie mozgu. Vo veľmi vážnych prípadoch môžu osýpky spôsobiť smrť. V r. 1987 (rok pred uvedením vakcíny MMR v Spojenom kráľovstve), sa osýpkami nakazilo 86 000 detí, z toho 16 zomrelo.

Ako sa osýpky prenášajú?

Osýpky patria medzi jedno z najinfekčnejších známych ochorení. Kašľom a kýchaním vírus osýpok veľmi rýchlo zasiahne širokú oblasť. Táto vysoká infekčnosť osýpok predpokladá veľkú mieru nákazy nezaočkovaných detí.

Čo je to mumps?

Mumps spôsobuje vírus, ktorý sa môže prejaviť horúčkou, bolesťou hlavy a bolestivými, opuchnutými žľazami na tvári, krku a v oblasti sánky. Môže viesť k trvalej hluchote, vírusovej meningitide (zápal mozgových blán) a encefalitide. Zriedkavo spôsobuje bolestivé opuchnutie semenníkov alebo vaječníkov. Mumps trvá zhruba sedem až desať dní. Pred uvedením vakcíny MMR prichádzalo ročne do nemocníc v Spojenom kráľovstve približne 1200 ľudí s týmto ochorením.

Ako sa mumps prenáša?

Mumps sa prenáša rovnakým spôsobom ako osýpky. Je rovnako infekčný ako chrípka.

Čo je to rubeola?

Rubeola (ružienka) je tiež vyvolaná vírusom. U detí sa zvykne prejaviť mierne a nemusíte ju skoro vôbec spozorovať. Spôsobuje krátke sčervenanie, opuch žliaz a bolesť hrdla. Rubeola má veľmi vážny dopad na ešte nenarodené dieťa. Môže vážne poškodiť jeho zrak, sluch, srdce a mozog. Tento stav sa nazýva kongenitálny rubeolový syndróm (CRS). Infekcia rubeoly v prvých troch mesiacoch tehotenstva poškodzuje nenarodené dieťa v deviatich z 10 prípadov. V mnohých prípadoch sa tehotná žena nakazila rubeolou od svojich detí alebo detí svojich známych. Za päť rokov pred uvedením vakcíny MMR sa v Spojenom kráľovstve narodilo asi 43 bábätiak s kongenitálnym rubeolovým syndrómom.

Ako sa rubeola prenáša?

Rubeola sa prenáša rovnakým spôsobom ako osýpky a mumps. Je rovnako infekčná ako chrípka.

Po zaočkovaní vakcínou MMR

Vo vakcíne pôsobia tri vírusy v rôznych fázach a po prvej dávke môžu vyvolať nasledujúce vedľajšie účinky.

- Na šiesty až desiaty deň po zaočkovaní, keď začína pôsobiť osýpková fáza vakcíny, sa u jedného z 10 detí môže prejavíť horúčka, morbiliformný exantém a nechutenstvo (ako zmierniť horúčku sa dozviete na str. 11).
- Zhruba jedno z 1000 zaočkovaných detí môže dostať krčce z teploty. Ide o "febrilné konvulzie" (pozri str. 14). Ak dieťa, ktoré nebolo zaočkované, dostane osýpky, riziko objavenia krčcov sa 5-násobne zvyšuje.
- Zriedkavo sa u detí po zhruba troch týždňoch od zaočkovania, kedy začína pôsobiť mumpsová fáza vakcíny, prejavia morbiliformné príznaky (horúčka a zdurené uzliny).
- V šiestom týždni po zaočkovaní sa veľmi zriedkavo u detí prejavuje raš s fliačkami pripomínajúcimi modriny. Tieto účinky spôsobujú najmä osýpkové a mumpsové fázy vakcíny. Ako náhle spozorujete takúto fliačku, choďte s dieťaťom na vyšetrenie k lekárovi. Ten vám povie, ako si s rašom poradiť.
- U menej ako jedného dieťaťa z milióna prepukne po vpíchnutí vakcíny MMR encefalitída (zápal mozgu), a je veľmi nízka pravdepodobnosť, že by mohla byť spôsobená práve touto vakcínou. Ak však dieťa, ktoré nebolo zaočkované, dostane osýpky, riziko prepuknutia encefalitídy sa pohybuje medzi jedným z 200 a jedným z 5000 prípadov.

Vedľajšie účinky po druhej dávke sú oveľa zriedkavejšie a zvyčajne miernejšie (tiež pozri str. 21).

Alergia na vajcia

Vakcína MMR sa môže vpichovať deťom, ktoré sú alergické na vajcia (anafylaktická reakcia). (Je to z toho dôvodu, že vakcína MMR je produkovaná v bunkovej kultúre kuracieho embrya, a nie v bielku alebo žĺtku vajíčka.) Ak máte obavy, porozprávajte sa so zdravotníkom, praktickou sestrou alebo vaším lekárom.

MMR a autizmus

V médiách sa už o MMR v spojitosti s autizmom porozprávalo toho veľa. U niektorých detí, ktoré dali rodičia zaočkovať vakcínou MMR neskôr alebo vôbec, sa objavili osýpky. Avšak nezávislí odborníci z celého sveta dodnes nenašli v tejto spojitosti žiaden vedecký dôkaz. V skutočnosti je čím ďalej tým viac dôkazov preukazujúcich nulovú spojitosť.

MMR je najbezpečnejší spôsob ochrany vášho dieťaťa pred osýpkami, mumpsom a rubeolou.

Pneumokoková vakcína (PCV)

Vaše dieťa by malo byť zaočkované doplňujúcou dávkou vakcíny PCV vo veku 13. mesiaca.

Táto vakcína zabezpečuje dlhšie trvajúci účinok pred pneumokokovou infekciou.

Po zaočkovaní doplňujúcou dávkou PCV

U jedného až dvoch z 10 zaočkovaných bábätiak sa môže objaviť opuch, sčervenanie, alebo bolesť v mieste vpichu, alebo mierne zvýšená teplota (pozri tiež str. 21 a).

Nehrozí bábätku preťaženie imunitného systému ak dostane vakcínu MMR a PCV súčasne?

Nie. Od narodenia zabezpečuje imunitný systém bábätkám ochranu pred zárodkami, ktoré ich obklopujú. Bez tejto ochrany by si bábätká nevedeli poradiť s desiatkami tisícok baktérií a vírusov, ktoré sa vyskytujú na pokožke, nose, v hrdle a črevách. Táto ochrana trvá po celý život.

Teoreticky by mohli bábätká na zhruba 10 000 vakcín reagovať účinne kedykoľvek. Imunitný systém bábätiak si dokáže hravo poradiť aj pri súčasnom podaní vakcíny MMR a pneumokokovej vakcíny.

Ostatné vakcíny a očkovania

Vakcína BCG

Ochrana detí pred tuberkulózou (TBC)

Vakcína BCG nespadá do očkovacieho programu všetkých detí. Vakcína BCG je určená bábätkách, u ktorých je pravdepodobnosť blízkeho a dlhodobého kontaktu s osobou s TBC vyššia ako u ostatných bábätiiek. Vakcína sa zvykne vpichovať v čase, keď ste so svojim bábätkom ešte v nemocnici, ale aj neskôr.

Čo je to TBC?

TBC je zápal, ktorý najčastejšie postihuje pľúca. Môže však zasiahnuť aj iné časti tela, ako napríklad lymfatické uzliny, kosti, kĺby a obličky. Vo väčšine prípadoch pomôže liečba. TBC môže takisto vyvolať veľmi vážnu formu meningitídy.

Po zaočkovaní

V mieste vpichu sa môže objaviť pľuzgier alebo vred. Ak sa objaví, postupne sa zahojí, a neodporúčame ho čímkoľvek prikrývať. Po vrede môže zostať malá jazva. Ak máte obavy, alebo sa domnievate, že je vred zapálený, navštívte svojho lekára (tiež pozri str. 21).

Hoci sa TBC už bežne v Spojenom kráľovstve nevyskytuje, ročne usmrtí asi milión ľudí na svete.

Vakcína Hepatitis B

Ochrana detí pred hepatítidou B

Vakcína hepatitis B nie je súčasťou štandardného očkovacieho programu dieťaťa. Vakcína sa v súčasnosti vpichuje bábätkám, ktorých matky majú hepatítidu B, a tým ich chráni pred týmito ochorením.

- Prvá dávka sa vpichuje krátko po narodení.
- Druhá dávka sa vpichuje v 1. mesiaci veku dieťaťa.
- Tretia dávka sa vpichuje v 2. mesiaci veku dieťaťa.
- K zabezpečeniu dlhšie trvajúcej ochrany sa v 12. mesiaci veku dieťaťa vpichuje doplnujúca dávka.

V 12. mesiaci veku dieťaťa sa na základe krvného vyšetrenia zistí, či sa hepatítida B prejavila.

Čo je to hepatítida?

Hepatítida je zápal pečene spôsobený vírusom hepatítidy. Vakcína hepatitis B chráni pred vírusom typu B, avšak nechráni pred hepatítidou spôsobenou iným typom vírusu.

Vírus hepatítidy B sa prenáša nakazenou krvou z matky na dieťa.

Ak ste tehotná a máte hepatítidu B, alebo sa nakazíte týmito ochorením počas tehotenstva, je možné, že ochorenie prenesiete aj na svoje dieťa. Ochorenia sa u vášho dieťaťa nemusí prejavíť hneď po narodení, avšak hrozí, že sa stane prenášačom ochorenia, a že sa u neho neskôr vyvinie vážne ochorenie pečene. Niektorí ľudia majú vo svojej krvi vírus bez toho, aby o tom vedeli.

Tehotným ženám sa v Spojenom kráľovstve v prenatálnej starostlivosti ponúka test na hepatitídu B. Ak máte hepatitídu B, mali by ste dať svoje dieťa hneď po narodení zaočkovať, aby sa týmto ochorením nenakazilo. S dojčením pre istotu začnite až po zaočkovaní bábätka.

Po zaočkovaní

Vedľajšie účinky vakcíny hepatitídy B sa zvyknú prejavovať mierne. Môže sa objaviť sčervenanie, bolesť alebo citlivosť v mieste vpichu. Trvá to niekoľko dní (tiež pozri str. 21).

Viac informácií sa dozviete na stránke www.immunisation.nhs.uk, kde do vyhľadávacieho poľa vložte „hepatitis B“.

Pozor na meningitídu a septikémiu

Meningitída ako aj septikémia sú veľmi vážne ochorenia. Je dôležité rozoznať znaky a príznaky ochorenia a vedieť, čo v danej situácii robiť. Počiatočné príznaky meningitídy a septikémie sa môžu podobáť na nádchu alebo chrípku (horúčka, zvracanie, podráždenosť a nepokoj). Avšak osobám s meningitídou alebo septikémiou sa môže v priebehu niekoľkých hodín zdravotný stav výrazne zhoršiť, preto je dôležité poznať znaky a príznaky tohto stavu.

Čo je to meningitída?

Meningitída je zápal mozgových blán. Meningitídu môžu spôsobiť rôzne typy baktérií a vírusov.

Nákaza meningokokovou baktériou môže spôsobiť ochorenie ako je meningitída, septikémia (otrava krvi), perikarditída (zápal osrdcovníka) a artritída (zápal kĺbov).

Čo je to septikémia?

Septikémia je veľmi vážny zdravotný stav, kedy je nakazený krvný obeh. Prejavuje sa chladnými rukami a chodidlami, bledou pokožkou, zvracaním a ospalosťou alebo ťažkosťami so zobúdzaním, pričom tieto znaky nastupujú rýchlo. Ak máte podozrenie, že máte vy alebo niekto iný septikémiu, okamžite vyhľadajte pomoc lekára.

U **bábätkách** sa **meningitída** môže prejaviť:

- vysokým, stenajúcim plačom
- podráždením pri nadvihovaní
- vypuklou fontanelou (pozri glosár na str. 42)
- ospalosťou a nereagovaním na vaše podnety, alebo ťažkosťami s prebúdzaním dieťaťa
- ochabnutosťou a bezvládnosťou, alebo strnulosťou s trhavými pohybmi
- odmietaním potravy a zvracaním
- bledou, fľakatou až modrou pokožkou
- horúčkou.

Medzi hlavné príznaky **septikémie** patria:

- rýchle a nepravidelné dýchanie
- bledá, fľakatá a modrá pokožka
- horúčka s chladnými končatinami
- triaška
- zvracanie a odmietanie potravy
- červené až fialové škvrny, ktoré pod tlakom nemiznú (vyskúšajte "test pohárom" vysvetlený na str. 38)
- bolesť alebo podráždenosť vyplývajúca z bolesti svalov alebo silnej bolesti končatín a kĺbov
- ochabnutosť
- nesmierna únava.

U starších detí, dospelievajúcich a dospelých, môže mať meningitída tieto príznaky:

- stuhnutosť šije (skontrolujte, či sa osoba dokáže ústami dotknúť svojho kolena alebo čelom kolenami)
- veľmi silná bolesť hlavy (hoci táto pri samotnom prejave nie je dôvodom k vyhľadaniu lekárskej pomoci)
- potreba vyhýbať sa jasnému svetlu
- zvracanie
- horúčka
- únava, nereagovanie na podnety a zmätenosť
- raš.

Medzi hlavné príznaky septikémie patria:

- ospalosť, nereagovanie na podnety, nezáujem alebo zmätenosť (neskorší znak septikémie)
- silné bolesti v ramenách, nohách a kĺboch
- veľmi studené ruky a chodidlá
- triaška
- rýchle dýchanie
- červené alebo fialové škvrny, ktoré pod tlakom nemiznú (vyskúšajte "test pohárom" vysvetlený na str. 38)
- zvracanie
- horúčka
- hnačka a kŕče v žalúdku.

Znaky a príznaky meningitídy a septikémie sú uvedené na predchádzajúcich stranách. Zapamätajte si, že nie u každého sa môžu prejaviť všetky uvedené príznaky. Ak sa u niekoho objavia niektoré z uvedených príznakov, najmä červené alebo fialové škvrny, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc. Ak sa neviete spojiť so svojim lekárom, alebo aj po porade s lekárom vaše obavy pretrvávajú, dôverujte svojmu inštinktu a choďte s dieťaťom na pohotovosť do najbližšej nemocnice.

„Test pohárom”

Stranou prievitného pohára silno zatlačte na vyrážku tak, aby ste videli, či pod tlakom zbledne a stratí farbu. Ak sa farba nezmení, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc.

Kde sa môžem dozvedieť viac informácií?

Meningitis Research Foundation a Meningitis Trust poskytujú informácie o meningitíde.

Zavolajte do Meningitis Research Foundation na bezplatnú nonstop linku pomoci 080 8800 3344 alebo navštívte webovú stránku www.meningitis.org.

Zavolajte do Meningitis Trust na bezplatnú nonstop linku pomoci 0845 6000 800 alebo navštívte webovú stránku www.meningitis-trust.org.

Rovnako sa môžete poradiť so svojim lekárom, praktickou sestrou alebo zdravotníkom, alebo zavolať na priamu linku **NHS 0845 4647**.

Cestovanie s dieťaťom

Ak sa s dieťaťom chystáte do zahraničia, uistite sa, či nebol očkovací plán aktualizovaný. Vaše dieťa bude možno potrebovať zvláštne očkovanie.

Spojte sa so svojim lekárom dostatočne vopred plánovanou cestou do zahraničia a získajte aktuálne informácie o očkovaní, ktoré vaše dieťa môže potrebovať. Môže sa stať, že cestovné vakcíny je potrebné vpichnúť už štyri týždne pred plánovaným odchodom do zahraničia, ak však vaše dieťa ešte nedostalo základnú (prvú) dávku vakcíny DTaP/IPV/Hib, môže to trvať aj o čosi dlhšie. Ak pred odchodom do zahraničia zistíte, že vám zostáva menej času, stále sa oplatí navštíviť kliniku a zabezpečiť tak dieťaťu čo možno najväčšiu ochranu a rovnako získať aj informácie o znížení rizika ochorenia v zahraničí.

V závislosti od toho, kam sa chystáte, bude potrebné zaočkovať vaše dieťa pred takými ochoreniami ako žltá zimnica, a pred vstupom do niektorých krajín je potrebné sa preukázať očkovacím preukazom. Očkovací preukaz žltej zimnice začína platiť na 10 deň od vpichnutia vakcíny.

Pozor na maláriu

Malária je vážne ochorenie, ktoré môžete dostať uštipnutím komárom. Patrí medzi najhlavnejšie problémy tropických krajín. Ak cestujete do oblastí s výskytom malárie, vaše dieťa bude potrebovať ochranu.

Vyhýbajte sa uštipnutiu komármi

Mali by ste urobiť čokoľvek, aby ste svoje dieťa ochránili pred uštipnutím komármi.

- Cez deň a v noci obliekajte dieťa do šiat, ktoré mu zakryjú ramená a nohy.
- Na pokožku aplikujte repelent proti hmyzu a nad kolískou alebo postieľkou rozprestrite v noci sieťku proti komárom namočenú v prostriedku proti hmyzu.

Používajte len repelent proti hmyzu vhodný pre deti.

O správnom výbere sa poraďte v lekárni.

Očkovanie proti malárii neexistuje, ale váš lekár vám poskytne informácie o liekoch proti malárii.

Lieky proti malárii neposkytujú úplnú ochranu, ale sú nevyhnutné na cesty do niektorých kútov sveta. Tieto lieky nemusí byť ľahké získať, ale v ponuke je zopár liekov, najmä lieky určené pre deti.

Ďalšie informácie

Health advice for travellers, informačný leták Ministerstva zdravotníctva, dostanete na pošte, alebo si zavolajte na oddelenie publikácií MZ a objedajte si letáčik T7, *Health advice for travellers* (Poradca zdravia pre cestovateľov) na čísle 08701 555 455 v akýkoľvek deň a čas.

Viac informácií sa dozviete aj na stránke Ministerstva zdravotníctva www.dh.gov.uk.

Glosár odborných výrazov

Tento glosár obsahuje zopár termínov, ktoré sa týkajú očkovania vášho dieťaťa.

Acelulárna pertusis vakcína

Vakcína čierneho kašľa obsahuje len zložky bakteriálnych buniek pertusis a vytvára v osobe zaočkovanej vakcínou imunitu proti čiernemu kašľu.

Anafylaktická reakcia

Okamžitá a veľmi vážna alergická reakcia, ktorá si vyžaduje nevyhnutnú lekársku pomoc.

Vakcína DTaP/IPV

Kombinovaná vakcína, ktorá chráni organizmus pred štyrmi ochoreniami - diftéria, tetanus, pertusis (čierny kašeľ) a detská obrna. Obsahuje acelulárnu pertusis vakcínu a neaktívnu vakcínu detskej obrny. Podáva sa deťom od veku troch rokov a štyroch mesiacov do päť rokov ako predškolské očkovanie.

Vakcína DTaP/IPV

Kombinovaná vakcína, ktorá chráni organizmus pred štyrmi ochoreniami - diftéria, tetanus, pertusis (čierny kašeľ) a detská obrna. Obsahuje vakcínu s nízkou dávkou diftérie, acelulárnu pertusis vakcínu a neaktívnu vakcínu detskej obrny. Ide o alternatívu vakcíny DTaP/IPV, ktorá sa podáva deťom v predškolskom veku od troch rokov a štyroch mesiacov do päť rokov.

Vakcína DTaP/IPV/Hib

Kombinovaná vakcína chráni pred piatimi ochoreniami - diftéria, tetanus, pertusis (čierny kašeľ), detská obrna a *Haemophilus influenzae* typu b (Hib). Obsahuje acelulárnu pertusis vakcínu a neaktívnu vakcínu detskej obrny.

Fontanela

Väzivové spojenie na hlave novorodenca v mieste skriženia lebečných švov.

Vakcína Hib/MenC

Kombinovaná vakcína chráni pred infekciou *Haemophilus influenzae* typu b a meningokokovou infekciou C.

Neaktívna vakcína detskej obrny (IPV)

Vakcína detskej obrny vytvorená zo zabitých vírusov.

Vakcína MenC

Jednozložková vakcína chráni pred meningokokovou infekciou C.

Neomycín

Antibiotikum, ktoré sa dáva do vakcín, aby zabránilo nákaze baktériami.

Konjugovaná pneumokoková vakcína (PCV)

Vakcína chráni pred nákazami, ktoré spôsobuje sedem typov pneumokokovej baktérie.

Polymyxín B

Antibiotikum, ktoré sa dáva do vakcín, aby zabránilo nákaze baktériami.

Streptomycín

Antibiotikum, ktoré sa dáva do vakcín, aby zabránilo nákaze baktériami.

Vakcína Td/IPV

Kombinovaná vakcína, ktorá chráni organizmus pred tromi ochoreniami – tetanus, diftéria a detská obrna. Obsahuje vakcínu tetanu, vakcínu s nízkou dávkou diftérie a neaktívnu vakcínu detskej obrny. Podáva sa dospievajúcej mládeži vo veku 13 až 18 rokov za účelom doplnenia úrovne ochrany pred uvedenými tromi ochoreniami.

Thiomersal

Konzervačná látka obsahujúca ortuť, aplikovaná do niektorých vakcín počas výrobného procesu, alebo z dôvodu zabránenia nákazy.

Schéma odškodňovania osôb poškodených vakcínou

Väčšina očkovaní prebieha bez komplikácií a zriedkavo sa vyskytnú nejaké problémy. Schéma odškodňovania osôb poškodených vakcínou (The Vaccine Damage Payment Scheme) bola navrhnutá za účelom pomáhať so súčasnými a budúcimi finančnými nákladmi osobám poškodeným vakcínou a ich rodinám. Zahŕňa všetky vakcíny, ktoré sú uvedené v tejto brožúre, okrem vakcíny hepatitídy B. Pred vyplatením odškodného je potrebné splniť niekoľko podmienok. V prípade ďalších informácií sa obráťte prosím na:

Vaccine Damage Payments Unit
Department for Work and Pensions
Palatine House
Lancaster Road
Preston
PR1 1HB
Tel.: 01772 899944
[mail:CAU-VDPU@dwp.gsi.gov.uk](mailto:CAU-VDPU@dwp.gsi.gov.uk)

O očkovaní sa poraďte so svojim lekárom, praktickou sestrou alebo zdravotníkom, alebo zavolajte na priamu linku **NHS 0845 4647**.

Ak potrebujete ďalšie informácie alebo sa niečo opýtať, navštívte webovú stránku www.immunisation.nhs.uk alebo www.mmrthefacts.nhs.uk.

© Crown copyright 2008284537 4ap 500k Jul08
(WES)
Vyrobito COI pre Ministerstvo zdravotníctva.

Prvé vydanie v auguste 2006

Aktualizované v júli 2008

Obsah tohto dokumentu sa smie reprodukovať
bez formálneho súhlasu alebo poplatku pre
osobné alebo interne použitie.

Ak potrebujete viacej kópií tejto brožúry,
kontaktujte nás prosím a vyžiadajte si: *A guide to
immunisations up to 13 months of age (Príručka
očkovania do 13. mesiaca veku dieťaťa)*.

DH Publications Orderline

[E-mail: dh@prolog.uk.com](mailto:dh@prolog.uk.com)

Tel.: 0300 123 1002

Fax: 01623 724 524

Texttel: 0300 123 1003

(8:00 do 18.00, pondelok až piatok)

www.immunisation.nhs.uk

Štandardný očkovací program dieťaťa

Každá vakcína sa podáva jedným vpichom do svalu na stehne alebo hornej končatine dieťaťa.

Očkovat' vo veku	Ochrana pred ochoreniami	Podaná vakcína
Dva mesiace	Diftéria (zaškrť), tetanus, pertusis (čierny kašeľ), detská obrna, Haemophilus influenzae typu b (Hib) a pneumokoková infekcia.	DTaP/IPV/Hib a konjugovaná pneumokoková vakcína (PCV)
Tri mesiace	Diftéria, tetanus, pertusis, detská obrna, Haemophilus influenzae typu b (Hib) a meningitída C (meningokoková skupina C)	DTaP/IPV/Hib a MenC
Štyri mesiace	Diftéria, tetanus, pertusis, detská obrna, Haemophilus influenzae typu b (Hib) a meningitída C Pneumokoková infekcia	DTaP/IPV/Hib a MenC a PCV
Okolo 12. mesiaca	(Haemophilus influenzae typu b (Hib) a meningitída C.	Hib/MenC
Okolo 13. mesiaca	Osýpky, mumps a rubeola (ružienka) Pneumokoková infekcia	MMR a PCV
3 roky a 4 mesiace alebo krátko po	Diftéria, tetanus, pertusis a detská obrna Osýpky, mumps a rubeola	DTaP/IPV alebo dTaP/IPV a MMR
Dievčatá vo veku 12-13 rokov	Nádor mozgu spôsobený ľudským papillomavirusom typu 16 a 18	HPV
13-18 rokov	Tetanus, diftéria a detská obrna	Td/IPV

Neštandardné očkovanie ohrozených bábätiok

Očkovat' vo veku	Ochrana pred ochoreniami	Podaná vakcína
Pri narodení (bábätku, u ktorého je pravdepodobnosť kontaktu s TBC vyššia ako u ostatných)	Tuberkulóza	BCG
Pri narodení (bábätku, ktorého matka má hepatitídu B)	Hepatitída B	Hep B